

En nu heeft wel ons Christenvolk deze min Christelijke idee der Staten vroom vertolkt, door er den Bijbel van te maken; maar dit neemt niet weg, dat dit muntmerk toch in ander bedoelen zijn oorsprong neemt, en dat dus ons Christelijk publiek wel zal doen, met voortaan zich aan een te sterk beroep op dit „vrome” muntmerk te spenen.

En dit te meer, daar de Pallas van 1680 het Hollandsche wapenschild verloor; een hinderlijk trotsche en vulpsche figuur vertoont en door het kruis op het boek zich min aanbeveelt dan verdacht maakt.

Wel mag men van „Hac nitimur, Hanc tuemur” blijven spreken, mits men dan doele, niet op den Staten-gulden, maar op den rekenpenning van 1574.

Op dien rekenpenning namelijk vindt men onderaan een Bijbel liggen, waarop een kolom rust, die omklemd wordt door zes handen, en op wier top de hoed der vrijheid rust. En dat nu op dezen penning het onderaan neêrliggend boek metterdaad de Bijbel is, blijkt uit het opschrift dat er bijstaat, d. i. Religio (godsdienst). Een penningmerk dat nog te edeler wijding kreeg, toen Maurits het in 1590 slaan liet op den gedenkpenning van de verrassing van Breda.

Maar wil men, gelijk wij bedoelden, niet den muntslag van een reken- of gedenkpenning, maar van de nationale munt, dan is er geen keuze meer, en moet men wel „de Hollandsche maagd in den tuin” nemen.

Die munt toch is schoon en zinrijk.

Een weerlooze maagd, door niets dan een lagen tuin beschermd, en die toch rustig neêrzit, wijl ze met den vinger wijzen mag naar de Zonne der gerechtigheid, die boven haar straalt, terwijl ze ootmoedig belijden durft: „Onse hulpe is in den Name des Heeren!”

Die penning is van 1574 *); uit het hardste en benardste van onze worsteling tegen Rome en Spanje; en alleen het merk van dien penning kan dus symbool van een streven zijn, dat ook nu nog, in aansluiting aan der vaderen bedoelen, zij het ook in merkbaar gewijzigden vorm, weerstand wil tegen elk kerkelijk en geestelijk despotisme, dat de consciëntie aan iets anders poogt te onderwerpen dan aan het Woord van den levenden God!

’s-Gravenhage, 8 Maart 1879.

K.

*) Wel is „de maagd in den tuin” reeds van middeleeuwsche herkomst, maar geheel anders gebeeld. Toen toch zag ze voor zich uit; had ze een zwaard in de hand; was er geen *Sol justitiae* boven haar; droeg ze een trotsch *matrone*-gewaad; en ging ze uit zonder omschrift. Inderdaad is onze nederige stedennaagd, die, weerloos neêrzittend, op God vertrouwt, dan ook de zinrijke schepping van onze Hervormde vaderen, toen hun zelf het water tot aan de lippen was gekomen.